

Nuorten innovatiivisten yritysten rahoituksen yleiset ehdot

1 Rahoituksen tarkoitus ja edellytykset

Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen myöntämä rahoitus on tarkoitettu Suomessa rekisteröidyille ja toimiville nuorille innovatiivisille yrityksille.

Nuoren innovatiivisen yrityksen rahoitus voi yhteensä olla enintään miljoona euroa. Tätä summaa voidaan korottaa enintään 250 000 eurolla, jos rahoituksen perustana olevan toiminnan pääasiallinen suorituspaikka kuuluu valtioneuvoston asetuksessa kehitysalueesta ja sen tukialueista (44/2007) säädettyyn ensimmäiseen tai toiseen tukialueeseen. Rahoitus myönnetään vaiheittain. Uuden rahoituspäätöksen saaminen edellyttää edelliselle vaiheelle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Rahoitusta voidaan myöntää vain toimintaan, joka toteutetaan ennen kuin rahoituksen saajan merkitsemisestä kaupparekisteriin on kulunut kahdeksan vuotta.

Rahoituksesta vähintään 25 prosenttia on käytettävä rahoituksen saajan tutkimus- ja kehittämis-toiminnan menoihin.

2 Soveltamisala

Näitä ehtoja sovelletaan avustuksiin ja lainoihin (jäljempänä rahoitus), jotka Tekes on myöntänyt valtionavustuslain (688/2001), valtion lainanannosta sekä valtioneuvoston asetuksista ja valtionavustuslain (449/1988) sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (298/2008) nojalla. Nämä ehdot on annettu valtionavustuslain 11. pykälän 4. momentin ja valtion lainanannosta sekä valtioneuvoston asetuksista ja valtionavustuslain 3. pykälän nojalla.

3 Rahoituksen saajan kokoluokka

Rahoituksen saajan tulee olla kokoluokaltaan pieni yritys rahoituksen ensimmäisen vaiheen alkaessa, minkä jälkeen rahoituksen saajan kokoluokitus voi muuttua enintään keskisuureksi yritykseksi rahoituksen aikana. Pienellä ja keskisuurella yrityksellä tarkoitetaan Euroopan komission suosituksessa (03/361/EY) määriteltyä pientä ja keskisuurta yritystä.

4 Hyväksyttävät kustannukset

4.1 Yleistä

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat projektin kestoajana syntyneet, rahoituksen saajan kirjainpidossa olevat, maksetut, nettomääräiset ja arvonlisäverottomat projektista aiheutuneet menot. Hankkeelle kohdistettava meno, joka perustuu ennen hankejakson alkua tehtyyn tilaukseen, voidaan hyväksyä vain, jos tilaukseen liittyy hankkeen käynnistymiseen kytketty purkamismahdollisuus.

Kustannukset voidaan hyväksyä arvonlisäveroineen, mikäli rahoituksen saaja ei ole arvonlisäverovelvollinen tai, jos kustannukset liittyvät sellaiseen toimintaan, joka ei ole arvonlisäverollista ja maksettava arvonlisävero jää asiakkaan lopulliseksi kustannukseksi.

Projektille ei hyväksytä kustannuksia, jotka eivät ole välttämättömiä rahoituspäätöksessä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällaisia kustannuksia ovat esimerkiksi rahoituksen saajan vapaaehtoiset vakuutukset, rahoituskulut, lahjoista ja stipendeistä aiheutuvat menot sekä laskennalliset kulut.

4.2 Rahapalkat

Työajan seuranta ja varmennus

Rahapalkkojen tilityspäätöksinä voidaan käyttää yrityksen ilmoittamia, toteutuneita ennakonpidätyksenäisiä tunti- tai kuukausipalkkoja. Palkansaajan kokonaistyöajasta on pyydettäessä esitettävä selvitys.

Jos rahoituksen saaja saa tämän rahoituksen lisäksi muuta Tekesin myöntämää rahoitusta osittain tai kokonaan samanaikaisesti suoritettavan projektin toteuttamiseksi taikka palkkakustannuksiin kohdistuvaa muuta julkista tukea, tässä projektissa tilittävien palkkojen tulee

perustua tuntitasoiseen työajanseurantaan. Tällöin työtunnit tulee kirjata vähintään viikoittain päiväkohtaisesti ja varmentaa systemaattisella tavalla vähintään kerran kuukaudessa, ellei Tekes ole etukäteen hyväksynyt muuta vastaavaa työajanseurantatapaa. Työajanseurantaan liittyvä aineisto on säilytettävä viiden vuoden ajan projektin päättymisestä.

Projektille tilitettävät palkat

Tekesille tilitettävät palkat eivät saa olennaisesti poiketa siitä tasosta, mitä on maksettu vastaavantasoisesta työstä projektia edeltävältä ajalta. Tilitettävien palkkojen on lisäksi vastattava rahoituksen saajan muusta vastaavantasoisesta työstä projektin aikana maksamaa korvausta.

Rahoituksen saajan on ilmoitettava Tekesille, jos tilitettäviin palkkoihin sisältyy tulospalkkioita ja/tai muita vastaavia palkanmaksutapaan liittyviä poikkeuksellisia eriä.

Jos työstä maksettu korvaus on työkorvausta eikä palkkaa, se tilitetään kustannustilityslomakkeen kohdassa Ostetut palvelut pk-yrityksiltä.

4.3 Henkilösivukustannukset

Henkilösivukustannuksia ovat välilliset palkat sekä esimerkiksi sosiaaliturvan kustannukset ja muut työvoimakustannukset. Henkilösivukustannuksiksi voidaan hyväksyä enintään 30 prosenttia maksetuista, projektille hyväksytyistä palkoista. Tekesillä on kuitenkin oikeus tarkistuttaa henkilösivukustannukset ja tällöin rahoitus maksetaan todellisten henkilösivukustannusten perusteella, jos ne jäävät alle kustannusarviossa hyväksytyyn tasoon.

Luontoisetuihin liittyvät kustannukset hyväksytään osana henkilösivukustannuksia ja edellä mainitun henkilösivukustannusten enimmäismäärän puitteissa.

4.4 Matkakustannukset

Matkakustannukset voidaan hyväksyä verovapaista matkakustannusten korvauksista kyseisenä vuonna annetun Verohallituksen päätöksen mukaisesti.

4.5 Aine- ja tarvikekustannukset

Rahoituksen saajan ulkopuolelta ostettavat aineet ja tarvikkeet hyväksytään laskutuksen mukaisina. Rahoituksen saajan sisäiset aine- ja tarvikeveloitukset hyväksytään omakustannushintaisina.

4.6 Laitteostot

Laitteostot hyväksytään laskutuksen mukaisina.

4.7 Laitteistot/-vuokrat

Poistot voidaan hyväksyä suunnitelman mukaisina kirjanpidossa olevina poistoina edellyttäen, että omaisuuden hankintaan ei ole saatu kansallisia eikä Euroopan yhteisön myöntämiä avustuksia.

Käyttöomaisuuden hankintaa vastaavasta vuokraamisesta aiheutuvat menot hyväksytään laskutuksen mukaisina.

4.8 Ostetut palvelut

Rahoituksen saajan ulkopuolelta ostettavat suunnittelu- ja tutkimustyöt sekä selvitykset voidaan hyväksyä laskutuksen mukaisina. Ostoja konsernin sisältä tai intressiyhtiöiltä ei hyväksytä.

Projektista aiheutuvat tiedonhankinta-, patentin haku-, lisenssin osto-, koulutus-, projektin tilintarkastus- ja muut vastaavat menot voidaan sisällyttää aine- ja tarvike- tai ostopalvelukustannuksiin.

4.9 Yleiskustannukset

Yleiskustannuksia ei hyväksytä erillisenä prosenttiperusteisena kustannuslajina. Yleiskustannusluonteisia menoja voidaan kuitenkin hyväksyä osana muita kustannuslajeja.

5 Kustannusten seuranta

Rahoituksen saajan tulee järjestää kirjanpitoonsa kustannusten seuranta ja avata kirjanpitoonsa tai kustannus-/projekttilaskentaansa rahoituksen kohteena olevalle projektille tili, laskentakohde, projektin numero tai muu laskentatunniste, jolla rahoituspäätöksen tarkoittamasta liiketoiminnan kehittämisestä aiheutuvat kustannukset ovat yksilöitävissä ja kustannusten yhteys kirjanpitoon ja kustannustilityslomakkeeseen on todennettavissa.

Kustannusten tulee perustua niitä vastaavien menojen maksutapahtumakirjauksiin. Tämä ei kuitenkaan koske menoja, joilla ei ole kassavirtavaikutusta. Menojen tulee olla maksettuja siinä vaiheessa kun ne tilitetään Tekesille.

Tekes voi kuitenkin harkintansa mukaan maksaa rahoitusta välitilitysten yhteydessä toteutuneita, rahoituksen saajan kirjanpitoon merkittyjä maksamattomia kustannuksia vastaan. Maksamattomat laskut tulee mainita ja eritellä kustannustilityksen liitteenä toimitettavassa tositekohtaisessa erittelyssä.

Rahoituksen saajan tulee pyydettäessä toimittaa projektin kustannusten valvomisen edellyttämät tiedot, esimerkiksi tositekopiot, laskuerittely ja ostettujen palvelujen valintaperusteet Tekesille. Tekesillä on oikeus jättää hyväksymättä rahoituksen saajan esittämiä kustannuksia, jos Tekes katsoo, että ne eivät ole välttämättömiä projektin tavoitteiden saavuttamiseksi.

6 Muu julkinen tuki

6.1 Projektin muu julkinen tuki

Projektin kustannuksiin ei saa kohdistua muuta julkista eli valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön tai julkisoikeudellisen laitoksen tai säätiön myöntämä tukea. Myöskään Euroopan yhteisön tai muista Euroopan unionin varoista myönnettävä tuki ei ole sallittua.

6.2 Julkinen tuki muuhun toimintaan

Rahoituksen saaja ei voi vastaanottaa muuhun toimintaansa valtiontukea kolmen vuoden aikana Tekesin rahoituspäätöksestä. Mikäli rahoitus myönnetään vaiheittain, lasketaan määräaika alkavaksi ensimmäisestä rahoituspäätöksestä. Sallittua valtiontukea on kuitenkin Tekesin tai Euroopan Unionin myöntämä rahoitus tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä TE-keskusten myöntämä tuki tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämiseen silloin, kun rahoitusta ei ole myönnetty perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetun komission asetuksen (EY 1998/2006) nojalla. Sallittua on myös julkisrahoitteen riskipääoma sekä sellainen julkinen rahoitus, johon ei sisälly tukielementtiä.

6.3 Julkista tukea koskevien sääntöjen valvonta

Rahoituksen saajan on toimitettava Tekesille vähintään kerran vuodessa yrityksen ulkopuolisen hyväksytyin tilintarkastajan määrämuotoinen lausunto julkista tukea koskevien sääntöjen toteutumisesta. Lausuntopohja löytyy Tekesin verkkosivuilta (www.tekes.fi). Lausunnot vaaditaan rahoituksen myöntämistä seuraavalta kolmen vuoden ajanjaksolta.

7 Projektin raportointi Tekesille

Rahoituksen saajan tulee toimittaa Tekesille projektin vastuullisen johtajan allekirjoittama raportti projektin edistymisestä sekä projektin kohdennetuista kustannuksista Tekesin verkkosivuilta saatavilla lomakkeilla. Raportit on toimitettava rahoituspäätöksessä määrättyyn ajankohtaan mennessä uhalla, että myönnetyn rahoituksen maksaminen lopetetaan.

Kustannustilityksessä tulee ilmoittaa sekä tilityskauden kustannukset että kumulatiiviset kustannukset projektin kestoajan alusta kustannuslajeittain eriteltyinä. Toteutuneet kustannukset raportoidaan täysimääräisinä. Väliraportin perusteella alustavasti hyväksytyt kustannukset käsitellään uudestaan loppuraportoinnin ja -tilityksen yhteydessä. Kustannukset, jotka on välitilityksen yhteydessä hyväksytty tositekohtaisen erittelyn perusteella maksamattomina, tulee olla maksettuja viimeistään lopputilitykseen mennessä. Lopputilityksen hyväksymisen jälkeen projektille ei voida esittää enää lisää kustannuksia.

Lopputilityksen yhteydessä projektin vastuullisen johtajan on ilmoitettava kuinka suuri osuus rahoituksesta on käytetty tutkimus- ja kehittämistoimintaan (ks. luku 1, rahoituksen edellytykset).

8 Tarkastuskertomus

Lopputilityksen yhteydessä on toimitettava koko projektin kestoaikaa koskeva rahoituksen saajan ulkopuolisen hyväksytyin tilintarkastajan määrämuotoinen tarkastuskertomus. Tarkastuskertomuspohja löytyy esimerkiksi Tekesin verkkosivuilta (www.tekes.fi).

Vähintään puolet tilitetyistä kustannuksista tulee tarkastaa kustannuslajeittain. Tarkastuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota projektkirjanpidon toteutukseen ja luotettavuuteen sekä jäljitettävyydetun aukottomuuteen.

Rahoituksen saajan, jolla ei ole taloudellista historiaa, on lisäksi toimitettava kuluvalta ensimmäiseltä tilikaudeltaan ulkopuolisen hyväksytyt tilintarkastajan lausunto siitä, että sen tutkimus- ja kehittämistoiminnan kustannusten määrä ja niiden osuus on ollut vähintään 15 prosenttia liiketoiminnan kaikista kuluista kyseisenä tilikautena.

Tekesillä on oikeus luovuttaa tarkastuskertomus muille viranomaisille rahoituksen valvontaa varten.

9 Raportoinnin yhteydessä toimitettavat muut tiedot

Rahoituksen saajan tulee toimittaa Tekesille kaikki pyydyt projektiin liittyvät tiedot sekä huolehtia siitä, että Tekesillä on käytettävissä viimeisin tilinpäätös tilintarkastuskertomuksineen.

Tekes maksaa rahoituksen saajan ilmoittamalle pankkitilille.

10 Rahoituksen maksaminen

Rahoitus maksetaan projektin edistymisen mukaan raporttien perusteella. Maksettava rahoitus on rahoituspäätöksen mukainen prosenttiosuus tilityskauden hyväksytyistä kustannuksista.

Avustuksena myönnetyn rahoituksen viimeinen erä, vähintään 10 prosenttia myönnetystä avustuksesta, maksetaan vasta loppuraportin hyväksymisen jälkeen edellyttäen, että projektille on kertynyt riittävästi hyväksyttäviä kustannuksia.

Lainan ensimmäinen erä voidaan maksaa ennakkona. Lainan viimeinen erä, 20 prosenttia myönnetyn lainan pääomasta, maksetaan vasta loppuraportin hyväksymisen jälkeen edellyttäen, että projektin hyväksyttävät kustannukset mahdollistavat sen. Jos lopputilityksessä ilmenee, että ennakko mukaan lukien lainaa on maksettu enemmän kuin mihin hyväksytyt kustannukset oikeuttaisivat, tulee yrityksen palauttaa liikaa maksettu osuus. Tekesillä on oikeus olla maksamatta lainaa täysimääräisenä myös väliraportointijakson kustannuksista, jos projektin kustannukset eivät kerry suunnitellulla nopeudella.

Valtiokonttori hoitaa lainaan ja sen maksatukseen liittyvät käytännön järjestelyt Tekesin toimeksiannosta. Lainansaajan on noudatettava Valtiokonttorin velkakirjassa asettamia ehtoja.

Viimeinen rahoituserä on haettava Tekesiltä loppuraportoinnin ja -tilityksen yhteydessä. Tämän jälkeen haettavaa rahoitusta ei voida enää maksaa. Laina tulee nostaa Valtiokonttorista viimeistään kuuden kuukauden kuluttua loppuraportin ja -tilityksen jälkeisen maksatuskirjeen päiväyksestä.

11 Raportointi projektin päättymisen jälkeen

Tekes seuraa projektien vaikuttavuutta myös niiden päättymisen jälkeen. Viiden vuoden ajan projektin päättymisestä rahoituksen saajan on pyynnöstä toimitettava toteutumattomat tiedot kaikista niistä suunnitelmista ja ennusteista, joita se on esittänyt projektin rahoituskäsittelyn ja toteutuksen aikana sekä selvitys projektin tavoitteena olleen liiketoiminnan kehittymisestä. Lisäksi Tekesillä on oikeus saada rahoituksen saajan tilinpäätöstiedot viideltä projektin päättymistä seuraavalta tilikaudelta sekä teettää rahoituksen saajasta tilinpäätösanalyysi toisella julkisella rahoittajalla.

12 Muutokset projektin toteuttamisessa

Jos projektin eteneminen poikkeaa suunnitelmasta, yrityksen on viipymättä haettava Tekesiltä lupaa muutoksiin. Lupaa on haettava esimerkiksi seuraaviin muutoksiin:

- muutokset projektisuunnitelmassa
- kustannuslajimuutokset
- aikataulumuutokset. Jatkoaikaa on haettava ennen rahoituspäätöksessä annettujen raportointiaikojen päättymistä.
- raportointipäivän siirto
- projektin vastuullisen johtajan vaihtaminen
- muutos pankkitilitiedoissa.

Muista projektin toteuttamisen kannalta keskeisistä henkilöresurssimuutoksista on välittömästi ilmoitettava Tekesille.

Muutokset tulee laittaa vireille kirjallisesti toimittamalla muutospyyntö sähköpostitse osoitteella kirjaamo@tekes.fi tai postitse Tekes, Kirjaamo, PL 69, 00101 Helsinki.

13 Projektin siirtäminen, liiketoiminnan myynti, projektin tulosten luovutus ja yritysjärjestelyt

Rahoituspäätöstä ei voida siirtää kolmannelle osapuolelle.

Jos rahoitus on myönnetty osittain tai kokonaan lainana, eikä lainaa ole vielä kokonaisuudessaan korkoineen maksettu takaisin, yrityksen on saatava Tekesiltä etukäteen kirjallinen lupa, mikäli se;

1. myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa yrityksen liiketoiminnan tai osan siitä;
2. myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa projektin tuloksena syntyneitä immateriaali- tai muita oikeuksia taikka
3. toteuttaa muita liiketoimintamuutoksia tai yritysjärjestelyjä (kuten sulautuminen, jakautuminen ja merkittävä omistusjärjestely), jotka vaarantavat lainan takaisinmaksun edellytykset

Jos käyttö- tai hyödyntämisoikeuksien lisensointi on ollut oleellinen osa projektin alun perin tavoittelemaa liiketoimintaa, ei edellä tarkoitettua Tekesin lupaa tarvita.

14 Muutokset lainaehtoihin

Jos rahoituksen saajan liiketoimintatavoitteiden saavuttaminen viivästyy merkittävästi markkinoille pääsyyn liittyvien esteiden vuoksi tai koska liiketoiminnan perustana oleva innovatiivinen kehitystyö osoittautuu suunniteltua pitkäkestoisemmaksi, laina-aikaa voidaan pidentää enintään kahteenkymmeneen vuoteen. Lyhennyksistä vapaita vuosia voidaan enimmillään myöntää kymmenen. Laina voidaan poikkeustapauksessa erittäin painavista syistä muuntaa osakeyhtiölain (624/2006) 12. luvussa tarkoitetuksi pääomalainaksi, jos muuntaminen on välttämätöntä rahoituksen saajan toimintaedellytysten turvaamiseksi ja lainan takaisinmaksun edellytysten vahvistamiseksi.

15 Viranomaisvalvonta

Rahoituksen saajan tulee antaa Tekesille tämän rahoituspäätöksen ehtojen noudattamisen ja projektin toteuttamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot.

Tekesillä, Euroopan yhteisön komissiolla ja tilintarkastustuomioistuimella on oikeus tehdä rahoituksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia rahoituksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.

Tekes voi valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen hyväksytyt tilintarkastajan tekemään edellisessä kappaleessa tarkoitettuja tarkastuksia. Ulkopuolinen asiantuntija voi Tekesin pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

Tarkastusoikeus on voimassa viiden vuoden ajan projektin päättymisestä. Projektin asiakirjat ja muu projektin valvonnan ja tarkastuksen kannalta tarpeellinen aineisto on säilytettävä vähintään yhtä kauan. Rahoituksen saajan on korvauksetta annettava tarkastuksen tekijälle tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus ottaa tarkastuksen kohteena oleva aineisto haltuunsa, jos tarkastaminen sitä edellyttää. Aineiston haltuunotosta on laadittava pöytäkirja, jossa mainitaan haltuunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarkastuksessa tarvita.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus päästä tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa rahoituksen saajan hallinnassa tai käytössä oleviin liike-, varasto- tai muihin vastaaviin ammatin tai elinkeinon harjoittamiseen käytettäviin tiloihin ja muille alueille, joilla on merkitystä rahoituksen myöntämiselle ja käytön valvonnalle. Tarkastusta ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

16 Maksatuksen keskeyttäminen, rahoituksen palauttaminen ja takaisinperintä

Tekes on oikeutettu keskeyttämään maksatuksen sekä ryhtymään rahoituksen palauttamiseen ja takaisinperintään liittyviin toimenpiteisiin valtionavustuslain 4. ja 5. lukujen perusteella, mikäli on perusteltua aihetta epäillä, että päätöstä ja sen ehtoja tai niihin liittyvää lainsäädäntöä ei ole noudatettu. Mikäli rahoitus on myönnetty lainana, rahoituksen takaisinperintään sovelletaan mitä valtion lainanannosta sekä valtioneuvoston päätöksen ja valtioneuvoston asetuksen (449/1988) 2. luvussa on säädetty.

Rahoituksen saaja on velvollinen palauttamaan jo maksetun rahoituksen, mikäli se ilman Teke-
sin suostumusta ryhtyy edellä luvuissa 12 ja 13 tarkoitettuun järjestelyyn.

Mikäli maksetusta rahoituksesta on käytetty rahoituksen saajan tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoihin alle 25 prosenttia, on Tekesillä oikeus yksipuolisesti pienentää rahoitusosuutta siten, että 25 prosentin kynnyksarvo täyttyy. Rahoituksen saaja on velvollinen palauttamaan liikaa saamansa osan rahoituksesta.

17 Väärinkäytökset

Jos projektin yhteydessä on aihetta epäillä yrityksen tai sen puolesta toimineen henkilön syyllistyneen rikoslain (19.12.1889) rangaistavaksi säädettyyn tekoon, jossa Tekes on asianomistajana, ryhtyy Tekes asian vaatimiin toimenpiteisiin.

18 Rahoituksen julkisuus

Tekesin rahoituksesta nuorille innovatiivisille yrityksille julkista tietoa ovat rahoituksen saajien nimet sekä myönnetyn ja maksetun rahoituksen määrä rahoituksen saajaa kohti.